

Rechter beslist huiskatten mogen buiten vrij rondlopen – geen sprake van voorwaardelijke opzet

De rechtbank in Haarlem heeft beslist dat huiskatten vrij naar buiten mogen, ondanks een rechtszaak van de Stichting Huiskat ThuisKat tegen de provincie Noord-Holland. De stichting eiste een verbod op vrij rondlopende katten om beschermde vogels en kleine zoogdieren te beschermen, maar de rechter wees dat verzoek af.

Kern van de uitspraak

De rechtbank stelde dat er onvoldoende bewijs is dat katteneigenaren bewust het risico aanvaarden dat hun dier beschermde soorten doodt. Daarom is er geen sprake van 'voorwaardelijke opzet', wat juridisch vereist zou zijn voor strafbaarheid. De meldingen die de stichting gebruikte – verzameld via de site watvangtdekat.waarneming.nl – werden door de rechter als onvoldoende overtuigend beschouwd.

Reacties op de uitspraak

De Stichting Huiskat ThuisKat, opgericht in 2021, is het niet eens met deze beslissing en kondigde aan in beroep te gaan. Voorzitter Roel van Dijk vergeleek katten met honden: volgens hem zouden losse katten net als honden onder toezicht moeten blijven omdat ze jaarlijks miljoenen dieren doden. De rechtbank zag die redenering echter niet terug in de wetgeving of het bewijs [4].

Kritiek vanuit deskundigen

Maggie Ruitenbergh van het Kattenkenniscentrum Nederland noemde

de aanpak van de stichting “te ongenueanceerd” in een reactie bij RTL Nieuws. Zij wees erop dat veel van de door Huiskat ThuisKat gebruikte cijfers afkomstig zijn uit buitenlands onderzoek, vooral uit Australië, waar de ecologische omstandigheden en het aantal zwervkatten sterk verschillen van Nederland. Volgens haar vangt lang niet elke buitenkat vogels of beschermde soorten, waardoor een algemeen binnenhoudverbod onrealistisch en disproportioneel zou zijn.

De uitspraak betekent concreet dat provincies geen algemene plicht hebben om kattenbezitters te beperken: huiskatten mogen dus nog steeds vrij rondlopen.

Re
ch
ts
za
ke
n
ov
er
ja
ge
nd
e
hu
is
ka
tt
en
ge
br
ui
ke

n
ve
rs
ch
il
le
nd
e
be
wi
js
me
th
od
en
,
ma
ar
ce
nt
ra
le
pr
ob
le
me
n
zi
jn
de
be
tr
ou
wb
aa
rh
ei

d
en
ju
ri
di
sc
he
re
le
va
nt
ie
va
n
he
t
be
wi
js
. Me
es
ta
l
wo
rd
en
ge
ge
ve
ns
aa
ng
el
ev
er
d

do
or
:

- Meldingen op online platforms zoals watvangtdekat.waarneming.nl, waar katteneigenaren rapporteren welke prooidieren hun kat naar huis brengt. Dit is een vorm van burgerwetenschap, waarbij de eigenaar zelf actief meldt wat hun kat vangt.
- Statistische rapporten en technische studies over het aantal door katten gedode dieren, vaak gebaseerd op schattingen, literatuuronderzoek en internationale datasets. De cijfers zijn meestal niet direct herleidbaar tot individuele, gecontroleerde Nederlandse gevallen. Veel studies zijn afkomstig uit het buitenland (Australië, Canada, VK, VS) en worden soms toegepast op Nederlandse verhoudingen voor vergelijkende context
- Getuigenverklaringen van deskundigen, zoals ecologen of dierenwelzijnsorganisaties, soms aangevuld met eigen veldwaarnemingen of casestudies over het effect van loslopende katten op lokale populaties van vogels en zoogdieren].
- Foto's, video's of DNA-bewijs wanneer echt relevante incidenten of soortspecifieke gevallen moeten worden bewezen (bv. beschermde diersoort daadwerkelijk door specifieke kat gedood).

In recente uitspraken accepteerden rechters gegevens uit meldsites en rapporten als ondersteunend, maar niet als overtuigend bewijs van strafbaar handelen door de eigenaar. Het bewijs schiet vaak tekort wegens:

- Zelfrapportage met selectieve of incomplete data.
- Gebrek aan directe causaliteit tussen katteneigenaar en het doden van beschermde soorten.
- Buitenlands onderzoek dat niet overeenkomt met de Nederlandse situatie en kattengedrag.

Juridische bewijsvoering over jagende katten blijft daardoor complex. Effectieve bewijsmethoden vereisen steeds direct,

lokaal en objectief bewijs van schade door specifieke katten—iets wat in rechtspraak zelden lukt.

Bronnen:

[1] Rechter oordeelt: kat mag door de tuin van de burens lopen
<https://www.animalstoday.nl/kat-mag-tuin-buren-lopen/>

[2] Op de rol: 'Ik heb dat katje niet verwaarloosd'
<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Den-Haag/Nieuws/Paginas/Op-de-rol-Ik-heb-dat-katje-niet-verwaarloosd.aspx>

[3] Moeten katten buiten verplicht aan de lijn? – Nieuwsuur
<https://www.jagersvereniging.nl/nieuws/moeten-katten-buiten-verplicht-aan-de-lijn-nieuwsuur/>

[4] ECLI:NL:RBNH:2025:10320, Rechtbank Noord-Holland ...
<https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI%3ANL%3ARBNH%3A2025%3A10320>